

ESTRATÈGIA BERGUEDANA 2015-2020

L'ESPERIT DE LA BERGUEDANA

Berguedana és el nom assignat a una màquina de filar dissenyada pel fuster Ramon Farguell entre els anys 1790 i 1795. La denominació es deu al gentilici de la localitat de Berga.

Aquesta filadora permetia filar a la mateixa vegada amb més d'una pua, incrementant el rendiment. D'aquesta manera, amb les 130 pues, avantatjava la Spinning Jenny de l'anglès James Hargreaves, que tan sols en tenia 40, fet que va donar un gran impuls a la indústria catalana del cotó, al substituir una part de les importacions de cotó filat per filatures locals.

Davant el repte de reflexionar sobre la definició d'una estratègia per al Berguedà, l'esperit de la Bergadana podria representar el símbol de la innovació, la creativitat i l'emprenedoria necessaris per assentar les bases del futur d'aquesta comarca. El futur del Berguedà s'inspira en l'esperit emprenedor d'en Ramon Farguell i es dirigeix cap al futur mitjançant projectes innovadors com els que aquí es presenten.

INTRODUCCIÓ

L'Estratègia Berguedana 2020 -eB2020- és una construcció col·lectiva que fem entre tots els agents públics, privats i ciutadans de la comarca fruit de les interdependències i les interaccions entre els diferents agents que actuem en aquest entorn.

Per afrontar amb èxit el reptes de les polítiques públiques de desenvolupament local i promoció econòmica comarcal, cal que els identifiquem i consensuem de manera compartida i ens dotem d'estratègies i projectes per portar-los a terme mitjançant la cooperació dels agents implicats, comptant amb la màxima participació de la ciutadania.

L'eB2020 s'estructura en quatre reptes:

- * La visió, missió i objectius
- * Els àmbits de desenvolupament econòmic
- * Els projectes d'actuació
- * La calendarització, responsabilitat i avaluació

En la definició dels continguts el procés s'ha basat en els següents documents:

- * Estratègia Berguedana 2011-2014
- * Diagnosi territorial, anàlisi, definició i participació eB2020

L'eB2020 ha estat impulsada per l'Agència de Desenvolupament del Berguedà i s'ha elaborat a partir de la següent metodologia:

- * Avaluació Estratègia Berguedana 2011-2014 i aprovació d'elaboració eB2020 per la Comissió Executiva de l'Agència de data 27 de maig de 2015
- * Document de treball i anàlisi de les dades socioeconòmiques de la comarca
- * Elaboració de quatre taules de treball amb agents públics i privats, 9 de setembre de 2015
- * Participació ciutadana on-line mitjançant enquesta en els mesos de desembre 2015 a febrer 2016
- * Taula de treball dels tècnics de l'Agència, 4 d'abril de 2016
- * Taula de validació dels agents publicoprivats i ciutadania, 1 de juny de 2016

L'aprovació de l'eB2020 es realitza en el marc de la Junta General de l'Agència en la que hi participen els 31 municipis de la comarca, el Consell Comarcal, l'Associació d'empresaris Comarcal del Berguedà, la delegació al Berguedà de la Cambra de Comerç de Barcelona, l'Associació de Hosteleria i Turisme del Berguedà, i el sindicat UGT.

L'eB2020 recull el model de comarca que volem, consta d'una visió sintètica del seu futur, dels valors que han de presidir el desenvolupament econòmic estratègic del Berguedà i de quatre objectius. Per assolir aquest repte es despleguen quatre línies estratègiques i 11 programes d'actuació.

[VISIÓ]	BERGUEDÀ model de gestió sostenible
[VALORS]	<ul style="list-style-type: none"> Governança Coneixement Competitivitat Cohesió territorial i sostenibilitat
[OBJECTIUS]	<ul style="list-style-type: none"> Convertir el Berguedà en un territori sostenible i de qualitat Impulsar la innovació i la competitivitat empresarial Impulsar l'emprenedoria i la retenció i atracció del talent El capital humà com a base de desenvolupament econòmic
[ÀMBITS ESTRATÈGICS]	<ul style="list-style-type: none"> Territori, sostenibilitat i medi ambient Capital humà Activitat econòmica i innovació Impuls de sectors d'especialització

VISIÓ, VALORS I OBJECTIUS GENERALS

L'eB2020 pretén ser l'estratègia global i compartida de la comarca del Berguedà en termes de desenvolupament econòmic essent els projectes que s'hi reflecteixen el full de ruta a seguir en els propers anys pels agents que actuen en el territori de referència.

LA VISIÓ

La visió de futur del Berguedà la definim a partir de la valorització dels seus recursos endògens que han d'esdevenir els reptes globals de l'estratègia en els propers anys. Una comarca que aposta per un model de desenvolupament sostenible basat en...

paisatge-natura-art-cultura-gastronomia-esport
qualitat de vida-cohesió social-salut-benestar

ELS VALORS

Els principals valors i idees de referència de l'eB2020 són els següents:

GOVERNANÇA L'eB2020 és una construcció col·lectiva liderada per l'Agència i els agents que hi formen part i que inclou el procés obert de participació ciutadana. La seva governança es basa en la vertebració dels interessos legítims de tots els actors implicats, mitjançant la cooperació públicoprivada i la concertació entre els poders públics locals i la societat civil organitzada.

CONEXEMENT El capital humà és un dels pilars de l'estratègia i un dels factors clau de desenvolupament territorial. La promoció de professionals i universitaris, la formació dual i la formació continuada permanent al llarg de la vida laboral constitueixen una finalitat que expressa el valor del territori.

METAOBJECTIUS

Els objectius generals es sintetitzen en quatre grans línies estratègiques d'actuació:

COMPETITIVITAT Entesa com la capacitat per afrontar amb èxit el futur mitjançant el desenvolupament econòmic i tecnològic del seu teixit empresarial, la generació d'ocupació estable i de qualitat, l'atractivitat comercial i turística, i la projecció exterior del territori. És per això que l'estratègia promou la formació del seu capital humà i la millora de les competències professionals en relació a les necessitats del teixit productiu existent, la promoció de la innovació empresarial, la recerca i les tecnologies; així com la potenciació dels sectors estratègics i emergents.

COHESIÓ TERRITORIAL I SOSTENIBILITAT Un territori més equitatiu que compensi els desequilibris territorials i un Berguedà més sostenible que promogui el seu potencial endògen que el caracteritza: el paisatge, la natura i la qualitat de vida a l'entorn rural.

OBJECTIU 1_ CONVERTIR EL BERGUEDÀ EN UN TERRITORI SOSTENIBLE I DE QUALITAT que fomenti els seus valors endògens de natura i paisatge que reverteixin en la qualitat de vida dels seus habitants.

OBJECTIU 2_ IMPULSAR LA INNOVACIÓ I LA COMPETITIVITAT EMPRESARIAL implementant eines de creixement empresarial i ideant estratègies conjuntes entre activitats econòmiques sectorials, dedicant especial atenció a sectors amb potencial creixement futur i d'especialització territorial com el forestal, l'agroalimentari, el tèxtil, l'agrari i ramader, l'industrial, les energies renovables, i el turisme i el comerç, sense deixar de potenciar els serveis, les noves activitats lligades amb la salut i les TIC així com la diversificació del teixit empresarial i industrial.

OBJECTIU 3_ IMPULSAR L'EMPREDORIA per afavorir i potenciar la creativitat com a motor de desenvolupament econòmic mitjançant la creació d'un entorn favorable que actuï en la població des de les persones en edat escolar, les persones adultes que volen convertir idees amb iniciatives econòmiques i els factors d'empredoria dins el propi teixit empresarial existent; així com fomentar la retenció i retorn del talent que marxa del territori establint programes de col·laboració entre la universitat i l'empresa.

OBJECTIU 4_ EL CAPITAL HUMÀ COM A BASE DE DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC afavorint la qualificació de les persones al llarg de la seva vida laboral, prestant especial atenció a la població jove, les persones adultes amb necessitats de reciclatge professional i la formació específica en els sectors econòmics cercant la creació de diàleg i treball conjunt amb les necessitats del teixit empresarial de la comarca.

ELS ÀMBITS D'ACTUACIÓ

Les estratègies per desenvolupar els quatre objectius generals les hem agrupat en quatre línies estratègiques d'actuació:

- territori, sostenibilitat i medi ambient
- capital humà
- activitat econòmica i innovació
- sectors d'especialització

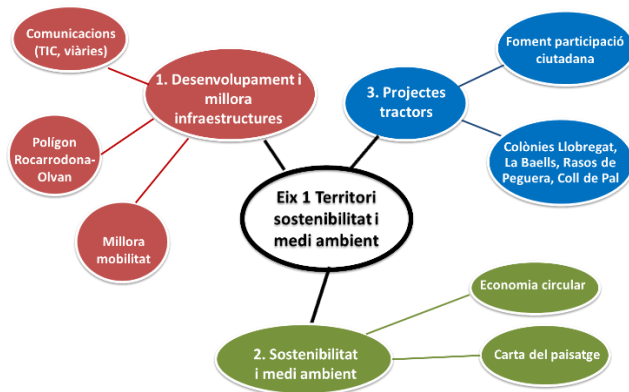
En cadascuna d'aquestes quatre línies es formulen estratègies que es desenvolupen en diversos programes. En les estratègies i programes hi són presents la missió i els valors del model de territori que es defineix.

MATRIU DE METAPROJECTES

Els eixos estratègics es despleguen en una matriu de 13 metaprojectes.

Eix 1	Eix 2	Eix 3	Eix 4
Territori sostenible i medi ambient	Capital humà	Activitat econòmica i innovació	Sectors d'especialització
1. Desenvolupament i millora infraestructures 2. Sostenibilitat i medi Ambient 3. Projectes tractors territorials	4. Gestió del talent 5. Millora de l'ocupabilitat 6. Foment de l'emprenedoria	7. Foment de l'activitat innovadora i la recerca 8. Increment de la competitivitat industrial 9. Dinamització dels polígons industrials	10. Fustaner i energètic 11. Sector agrari i ramader 12. Salut 13. Turisme i comerç

1. TERRITORI, SOSTENIBILITAT I MEDI AMBIENT

En aquesta línia d'actuació trobem els programes que tenen com a objectiu la millora de les infraestructures comarcals, la millora de la sostenibilitat i el medi natural i l'impuls de les estructures i cooperació del territori.

1.1. DESENVOLUPAMENT I MILLORA DE LES INFRAESTRUCTURES COMARCALS

La millora de les infraestructures comarcals és una condició indispensable pel desenvolupament de l'activitat econòmica del territori i per la millora de la qualitat de vida dels seus ciutadans.

- ❑ Millora de les comunicacions viàries i transport públic de qualitat:
 - desdoblament de l'eix E-9 i millora de les connexions amb Solsona i Ripoll
 - transport públic de qualitat, ràpid, amb bons horaris i econòmic

- ❑ Millora de la cobertura en telecomunicacions en tot el territori:
 - cobertura telefonia mòbil a tot el territori i desplegament fibra òptica

- ❑ Millora dels polígons d'activitat econòmica comarcals:
 - posada en funcionament del polígon comarcal Rocarrodona-Olvan
 - millora de les infraestructures dels polígons comarcals
 - revisió pla urbanístic Colònies tèxtils Llobregat i la seva regeneració a nivell d'habitatge i empenedoria-activitat econòmica

- ❑ ALTRES:
 - projecte implementació economia solidària en espais en desús
 - projecte d'activació d'espais en desús (industrials, comercials, urbans...)
 - impuls de Berga com a capital de comarca i referent de comarca

1.2. SOSTENIBILITAT I MEDI AMBIENT

El desplegament de polítiques d'impuls de les activitats econòmiques que es desenvolupen al territori: industrial, comercials, turístiques, energètiques,... han de compatibles amb l'objectiu de desenvolupament territorial de valorització i protecció del paisatge i la natura, així com el respecte amb el medi ambient.

- Foment de les energies renovables i implementació de mesures de l'economia circular i de la gestió eficient i coordinada de residus, aigua i energia
- Protecció dels espais naturals
- Implementació de la Carta del Paisatge comarcal i integració del paisatge en el sentit més ampli com a valor afegit dels projectes de la comarca

1.3. TERRITORI

La coordinació i el lideratge relacional per vertebrar el territori té la finalitat d'assolir acords sobre els projectes comuns comarcals amb l'objectiu d'aconseguir des del consens una posició comuna sobre el desenvolupament econòmic del territori i l'establiment de fórmules de cooperació.

- Impuls del Consell d'Alcaldes i foment de la participació ciutadana
- Impuls d'estratègies supramunicipals i mancomunació de serveis
- Impuls de projectes tractors supramunicipals:

Riera Merlès, La Baells, Queralt, Pedraforca, Rasos Peguera, Coll de Pal, Patum, Camí Bons Homes, Ruta verda Llobregat, etc...

2. CAPITAL HUMÀ

El desenvolupament de programes dirigits al capital humà amb l'objectiu de la millora de la competitivitat territorial en termes de gestió de talent i qualificació, millora de l'ocupabilitat i foment de l'emprenedoria. La concertació territorial en termes de qualificació i ocupació esdevé estratègica per tal de relacionar els tres subsistemes formatius: formació reglada, ocupacional i continuada, amb la interacció i detecció de necessitats de les empreses, així com amb les seves possibilitats d'ocupació.

2.1. GESTIÓ DEL TALENT I QUALIFICACIÓ

- Millora de la competitivitat de les empreses del Berguedà a través de la formació de les persones que hi treballen: formació contínua i formació per competències.
- Enfortiment de la cohesió social a partir de la formació i l'impuls, retenció i atracció del talent.
- Concertació territorial de la formació i detecció de noves necessitats formatives del territori en els tres subsistemes formatius (formació reglada, ocupacional i contínua).
- Col·laboració públic-privada per l'impuls de la Formació Professional Dual i la formació no reglada lligada a la cobertura de les necessitats de les empreses del Berguedà.

2.2. MILLORA DE L'OCUPABILITAT DE LES PERSONES

- ❑ Reforç del vincle amb les empreses per la millor cobertura de les ofertes de treball
- ❑ Creació d'un circuit comarcal per fomentar l'ocupació amb implicació de totes les entitats que treballen en la inserció laboral del territori
- ❑ Anàlisi dels perfils professionals existents i demandats, i mapa competencial per sectors d'activitat econòmica

2.3. FOMENT DE L'EMPRENEDORIA

- ❑ Reforç del vincle de les universitats i centres de recerca amb el territori: foment de convenis de pràctiques entre universitats i empreses del territori
- ❑ Foment de programes d'emprenedoria:
 - junior als centres educatius de primària i secundària,
 - i sènior: escola d'estiu, concurs d'idees, atenció personalitzada
- ❑ Foment de l'economia de la cooperació: creació de cooperatives, espai coworking, atenció personalitzada...

3. ACTIVITAT ECONÒMICA I INNOVACIÓ

Foment de la proacció de l'administració pública en el suport a l'activitat empresarial, juntament amb les associacions empresarials vinculades al territori.

3.1. FOMENT DE L'ACTIVITAT EMPRESARIAL INNOVADORA I DE LA RECERCA

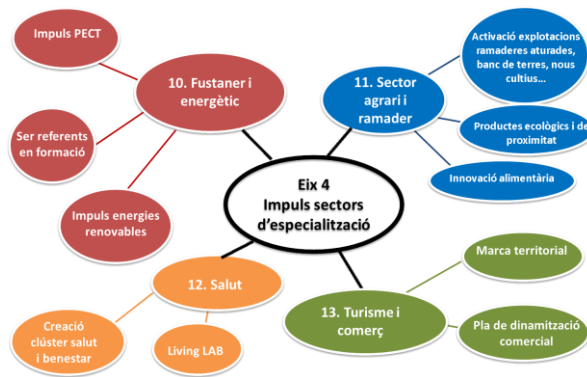
- Reforç del vincle amb les empreses per fomentar programes de desenvolupament de capacitats tecnològiques
- Foments de convenis de pràctiques universitat-empresa
- Foment de vocacions tècniques lligades a les necessitats de les empreses
- Potenciació del teletreball

3.2. INCREMENT DE LA COMPETITIVAT INDUSTRIAL

- Impuls de programes de creixement empresarial i facilitació de l'accés al finançament
- Foment de la internacionalització de les empreses
- Procés de clusterització per negocis amb prioritat d'empreses relacionades amb sectors estratègics i creuament entre clústers per generar més competitivitat

3.3. DINAMITZACIÓ DELS POLÍGONS D'ACTIVITAT ECONÒMICA

- Disposar d'eines de localització i difusió d'empreses i sòl industrial
- Intermediació oferta-demanda de sòl industrial i atracció d'inversions a través d'una gestió mancomunada i una estratègia comuna (preus, procediments, circuits...)

4. IMPULS DE SECTORS D'ESPECIALITZACIÓ

Per potenciar i dinamitzar l'economia comarcal, a més de les millores en les infraestructures i altres projectes vinculats a l'àmbit de la competitivitat industrial, cal impulsar estratègies de tipus sectorial, i altres de més transversals, que millorin la competitivitat de les empreses i el capital humà dels seus treballadors. En aquest àmbit es presenten cinc estratègies adreçades a impulsar els sectors d'especialització comarcal.

4.1. SECTOR FUSTANER I ENERGÈTIC

- Assoliment d'un Projecte d'Especialització i Competitivitat Territorial en l'àmbit forestal per la creació de nous productes amb més valor afegit, millora de la formació i qualificació dels treballadors i impuls del model de gestió forestal i plans sostenibles de gestió forestal
- Foment de l'ús d'energies renovables i biomassa de calderes
- Formació d'operaris en gestió forestal i aprofitaments fustaners
- Impuls del Parc de l'Energia de Cercs

4.2. SECTOR AGRARI I RAMADER

- Impuls del primer sector amb activació explotacions agràries i ramaderes aturades, anàlisi de terrenys...
- Impuls d'una marca de qualitat i de productes ecològics
- Foment de la xarxa productes de la terra
- Foment de la investigació (pèsol negre,...), banc de terres i nous cultius
- Productes de proximitat i distribució KMO lligant productes locals a gastronomia i fomentant que les empreses del territori siguin demandants del mateixos
- Innovar pel que fa al menjar, la nova pagesia, l'entorn, el turisme, la gastronomia...

4.3. SECTOR INDUSTRIAL

- Impuls del sector tèxtil, formació i impuls clúster tèxtil – sanitari per la creació de nous productes amb més valor afegit
- Clusterització del sector agroalimentari
- Impuls del sector de les indústries de maquinària i equipament mecànic

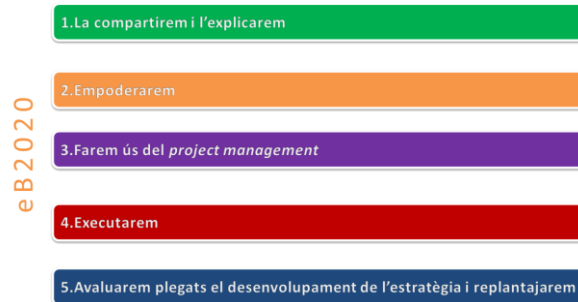
4.4. TURISME, PATRIMONI, CULTURA I COMERÇ

- ❑ Desplegament del pla de desenvolupament estratègic de turisme de la comarca del Berguedà
 - Creació e implementació de marca
 - Especialització dels productes turístics prioritaris
 - Comercialització offline en fires, fantrips, presstrips, workshops,... i promoció i comercialització online
 - Implementació d'un model de desenvolupament sostenible : paisatge-natura-art-cultura-gastronomia-esport-qualitat de vida
 - Promoció de la marca Berguedà i fires comarcals
 - Campanya en el mateix territori del que tenim, el que som i el que volem

- ❑ Dinamització de l'activitat comercial
 - Creació d'un cens de comerços
 - Reforçar el lligam comerç-turisme
 - Foment mercats municipals

4.5. ALTRES SECTORS

- TIC
- Clúster Activitats de la salut i l'esport
- Berguedà laboratori vivent per millorar la vida de la gent gran
- Convertir Berga i el Berguedà, amb l'Hospital i altres recursos, com a eixos en el *living lab* on es desenvolupin i inventin les solucions per permetre noves formes de viure per la gent gran, possibilitant que el coneixement sigui clau en el nostre futur com a comarca
- Potenciació sector sanitari i químic (Braun, Grífols, Boringer...) sabent que disposem d'aigua i aquestes indústries en necessiten
- Clúster sociosanitari amb vessant turística
- Desenvolupament del sector social: participació, voluntariat, mútues, associacions...

LA CALENDARITZACIÓ, RESPONSABILITAT I ELS MECANISMES D'AVALUACIÓ

L'eB2020 estableix un horitzó temporal a mig termini fixat en l'any 2020 en correspondència als períodes establerts pels programes europeus.

La responsabilitat de la seva execució recau en els diferents agents públics del Berguedà essent aquests el Consell Comarcal, l'Agència de Desenvolupament i els municipis mitjançant una metodologia participativa i de treball estratègic cooperatiu en xarxa amb les entitats empresarials així com amb el mateix teixit productiu i els ciutadans.

L'avaluació de l'execució de l'eB2020 serà realitzada anualment per la Comissió Executiva de l'Agència que elevarà informe al Consell d'Alcaldes del Berguedà. S'avaluarà el compliment de les actuacions i s'analitzaran possibles desviacions i, si és el cas, s'adoptaran mesures correctores, bé siguin de supressió, modificació o ampliació d'actuacions. A més, es pot contemplar la composició d'un grup assessor o consell de savis per tal que actuï com a observatori de seguiment.

IDENTIFICACIÓ DE PROJECTES

L'eB2020 suposarà la redacció d'un Pla d'Acció 2015-2020 amb el desgloss i detall de les fitxes d'actuacions a realitzar per cadascun dels àmbits estratègics i projectes.

TERRITORI, SOSTENIBILITAT I MEDI AMBIENT	CAPITAL HUMÀ	ACTIVITAT ECONÒMICA I INNOVACIÓ	IMPULS DE SECTORS D'ESPECIALITZACIÓ
Desenvolupament i millora de les infraestructures comarcals	Gestió del talent i qualificació	Foment de l'activitat empresarial innovadora i de la recerca	Sectors d'especialització: fustaner i energètic, agrari i ramader i indústria
Millora de les connexions viàries i transport públic de qualitat	Millora de la competitivitat de les empreses mitjançant formació contínua i per competències	Reforç del vincle amb les empreses per fomentar programes de desenvolupament de capacitats tecnològiques	Assoliment d'un PECT forestal i energètic, foment de l'ús d'energia renovable i biomassa, formació i impuls del parc d'energia de Cercs
Cobertura telefonia, internet i fibra òptica	Impuls, retenció i atracció de talent	Foment de convenis universitat-empresa	Impuls del sector agrari i ramader
Posada en funcionament polígon comarcal Rocarodona-Olvan i millora infraestructures dels polígons existents	Concertació territorial de la formació i detecció necessitats formatives en els tres sistemes	Foment de vocacions tècniques	Impuls del sector industrial, sector tèxtil i agroalimentari
Implementació de economia solidària, activació d'espais en desús i impuls de Berga com a capital de comarca	Col·laboració publico privada formació dual i formació no reglada lligada a les necessitats sectorials	Potenciació del teletreball	Desplegament del pla estratègic de turisme i dinamització de l'activitat comercial

Sostenibilitat i medi ambient	Millora de l'ocupabilitat de les persones	Increment de la competitivitat industrial	Altres sectors amb potencial creixement
Implementació de mesures de l'economia circular i foment d'energies renovables	Reforç del vincle amb les empreses per la millora de la cobertura de les ofertes de treball	Impuls de programes de creixement empresarial i facilitació accés al finançament	Activitats de la salut i l'esport
Pla de mobilitat comarcal	Creació d'un circuit comarcal únic per fomentar l'ocupació	Foment de la internacionalització de les empreses	Activitats TIC
Protecció dels espais naturals i implementació de la carta del paisatge	Anàlisi dels perfils professionals existents i demandants i mapes competencials	Impuls de processos de clusterització	Living lab on es desenvolupin solucions per permetre noves formes de viure i serveis per la gent gran
Territori	Foment de l'emprenedoria	Dinamització dels polígons d'activitat econòmica	
Impuls del Consell d'Alcaldes i foment de la participació ciutadana	Reforç del vincle de les universitats i centres de recerca amb el territori	Fimpuls d'eines de localització i difusió d'empreses i sòl industrial	
Impuls d'estratègies supramunicipals i mancomunació de serveis	Desplegament de programes d'emprenedoria	Intermediació oferta-demanda de sòl industrial i atracció d'inversions a través d'una gestió mancomunada i una estratègia comuna	
Impuls de projectes tractors supramunicipals	Foment de l'economia de la cooperació		

EL PLA D'ACCIÓ eB2020

El pla d'acció eB2020 té com a objectiu el desplegament de projectes per la seva implementació.

LÍNIA ESTRATÈGICA			
PROGRAMA			
PROJECTE			
ACCIÓ			
OBJECTIU			
DESCRIPCIÓ			
GRAU PRIORITAT		COST ECONÒMIC	
TERMINI		FONTS FINANÇAMENT	
ESTAT EXECUCIÓ		PERIODE EXECUCIÓ	
ENS RESPONSABLE		ENS IMPLICATS	
CALENDARITZACIÓ		METODOLOGIA	

